

Taimed läbi meelte

Õpetajale

Tööleht sobib 3.-6. klassi õpilastele. Töölehte on võimalik täita alates mai teisest poolest. Parim aeg õppetöö läbiviimiseks Meelte aias on septembris, soojal sügisel ka oktoobris.

Meelte aed on jagatud erinevateks osadeks. Sisenedes on vasakul nn **ravimtaimede aas**. Läheduses on ka kõrge sirge nn kompimispeenar, kus kasvavaid taimi võib puudutada. Otse mööda laia teed kulgedes jõuad kõrgetel ringjatel peenardel oleva **köögiviljaiani**. Teest paremal, varjulisemal alal kasvab ka **mürgiseid** taimi. Kõrgete ringpeenarde taga on viljapuid ja marjapõsaid. Nende taga aia servaalal kasvab siidpööris (kõrreline).

Enamus taimi, kes tuleks küsimustele vastamiseks leida ja vaadelda, kasvavad muruga ümbritsetud peenardel. Mõnele küsimusele leiab vastuse ka kõrgetelt kaarekujulistelt peenardelt, kus kasvab palju toidutaimi ja ka maitsetaimi.

Õpetaja saab suunata õpilasi taimede leidmisel. Taimede juures on roheline taustaga etiketid, juhendage nooremaid õpilasi nendelt eestikeelsete taimenimetuste leidmisel. Paljude taimede juures on infotekstid, millelt leiab teavet küsimustele vastamiseks.

Meelte aia erinevates osades kasvab mürgiseid või nahka ärritavaid taimi. Botaanikaaias kasvavaid taimi ei tohi murda ega süüa. Tuletage õpilastele meelde, et tundmatuid taimi ei tohi kunagi süüa, ka nende puudutamisel peab olema ettevaatlik. Kõrge sirge peenra juures on taimede ettevaatlik katsumine ohutu (allergikud peavad siiski säilitama tähelepanu)!

Taimed läbi meelte

Tööleht õpilastele

Meelte aias saab erinevaid taimi tunnetada viie meele abil.

❖ Nägemismeel aitab taimi näha.

Leia üks taim, kes võiks sinu meelest sobida ka **ilutaimeks** lillepeenras. Kirjuta etiketilt tema nimetus. Mis sulle selle taim juures meeldib?

.....

Värvilisi **õisi** kasutatakse ka **toitude kaunistamiseks**. Piltidel on rukkilill, kurgirohi, mungalill ja saialill. Kirjuta pildi alla õige nimetus. Kes neist peenral õitseb?

.....

.....

.....

.....

*Pea meeles, et kõikide taimede õisi ei tohi süüa, need võivad olla mürgised.
Tundmatuid taimi ära söö kunagi!*

❖ Maitsemismeel abil tunneme taimede maitset.

Meelte aias kasvab palju toidu- ja maitsetaimi. Uuri infotekste, kus on kirjutatud nende kasutamisest. Leia kolm **toidutaimet**. Kas oled neid süüanud? Lisa, kas oled seda taimet süüanud värskelt, kuivatatuna, salatina, keedetuna või küpsetatuna.

.....

.....

.....

Otsi kaks **maitsetaimet**. Millist toitu nende abil võiks maitsestada?

.....

.....

❖ Haistmismeele abil tunneme lõhna. Tugeva, meeldiva lõhnaga taimi

nimetatakse **lõhnataimedeks**. Leia **lavendel**. Kas

tunned nuusutades tema lõhna? Millal lavendel

õitseb? Kas peenral on

õisi? Kuidas lavendlit kasutatakse?

..... Otsi üles

piparmünt.

Kas tunnend taimel lõhna? Millistest

taimeosadest tehakse piparmünditeed (õitest, lehtedest,

vartest)?

Kummal taimel lõhn sulle rohkem meeldis?

.....

❖ Kompimismeele saad proovile panna **kõrge sirge peenra** juures. Taimi ettevaatlikult puudutades saad siin taimede lehti võrrelda.

Leia pikalt peenralt kolm **erinevate lehtedega** taimet:

Siledade lehtedega on

Krobelistele lehtedega on

Karvaste lehtedega on

Kellele eriti soovivad seda peenart taimedega tutvumiseks (pimedatele, kurtidele, tummadele)?

❖ Kuulmismeele abil on võimalik kuulda sahinat, kui tuul taimet liigutab.

Mere ääres on seda võimalik kuulda pillirootaimede lähedal. Meelte aia kõige

tagumises osas kasvab **kõrreline hiina siidpööris**, kes sirgub sügiseks

täiskasvanud inimese kõrguseks. Otsi see taim üles ja vaata, kui kõrge on ta

praegu (näiteks umbes 5, 10, 20 cm kõrgune; ulatub sulle põlvini, rinnuni, üle

pea)?..... Kas siin on võimalik

praegu sahinat kuulda?